

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

25 Eylül 1991 tarihinde, Diyarbakır'ın Hazro ilçesine bağlı Sarıerik (Qenderhel) Köyü'nde, gece saatlerinde evine düzenlenen baskınla askerler tarafından gözaltına alınan ve bir daha kendisinden haber alınamayan İbrahim GÜNDEM de zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "İbrahim Gündem, 1952 yılında Diyarbakır'ın Hazro ilçesinde Sarıerik(Qenderhel) Köyünde dünyaya gelir. Evli ve 9 çocuk babasıdır. Ailesi ile Hazro ilçesine bağlı Sarıerik Köyünde çiftçilik ve hayvancılık ile geçimini sağlamaktadır. 25 Eylül 1991 tarihinde Diyarbakır'ın Hazro ilçesine bağlı Sarıerik köyünde ikamet eden baba Ahmet Gündem'in evine, gece saat 01.00 sıralarında Üsteğmen Kenan Şahin ve beraberindeki bir grup asker tarafından baskın düzenlenir. Baskında Ahmet Gündem'in oğlu İbrahim Gündem, askerlerce gözaltına alınır. Sabah bırakılacağına belirtilmesi üzerine, karakola giden Ahmet Gündem, oğlu İbrahim Gündem'i sorar, ancak kendisine "gözaltına alınmadı" yanıtı verilir. Bunun üzerine Ahmet Gündem, oğlu İbrahim'in bulunması ile ilgili girişimlerini sürdürür. Hazro Cumhuriyet Savcılığı'na gider. Savcılık, Ahmet Gündem'i yeniden karakola yönlendirir. Bunun üzerine Ahmet Gündem, bir kez daha karakola resmi dilekçe ile başvuruda bulunur. Ancak, yazdığı hiçbir dilekçeye yanıt verilmez. Bu kez Diyarbakır Valiliğine gidip oğlunun akıbetini sorar. Valilikçe aranan karakoldan, "biz almadık" yanıtı verilir. Ardından İl Jandarma Alay Komutanlığı'na giden Ahmet Gündem, burada "Devleti suçluyorsun, devlet böyle şeyler yapmaz" şeklinde azarlamalara ve tehditlere maruz kalır. Ahmet Gündem, oğlunun gözaltında kaybedildiğine dair girişimlerini bir süre daha sürdürür. Ancak bu süre zarfında tehditlere maruz kalır. 15 Şubat 1993 tarihinde asker ve korucular tarafından evi yakılan Ahmet Gündem, 15 kişiden oluşan aile fertleri ile birlikte Diyarbakır Merkeze göç etmek zorunda kalır."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?

4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?